

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОГО МОВНОГО ПРОСТОРУ

Доп. - Білик М.М. студ. 301гр.

Сумської філії ХНУВС

Наук. кер. – к. філол. н., доц. Василенко В.А.

Мова є плодом розуму, пам'яттю історії, успіхом людських шляхів, стежок і магістралей. Скільки ж мов узагалі знала історія людства? Українські лінгвісти виокремлюють 2500 мов (причому 1300 з них на островах між Азією і Австралією), вважаючи, що більшість або діалекти (одних тільки мов банту називають 1500), або мертві мови, або те й інше разом, а довідник «Народи світу» називає тільки 1111 мов. Укладач «Кембриджської енциклопедії мови» Д.Кристал зазначає, що у більшості довідників згадуються 5-6 тисяч мов, хоча оцінки варіюються у межах 3-10 тисяч. Чверть мов світу має менше ніж по 1000 мовців, половина – менше 10000 (на думку вченого, за 50 років більшості з них не стане), а близько тисячі мов – понад 100 000.

Понад 6 мільярдів землян спілкується нині 607 тисячами мов, – стверджують у відділі сучасних мов Ради Європи, нагадуючи, що з тих тисяч тільки десь 222 (3%) – власне європейські (напр., у домівках Лондона лунає понад 300 мов). Кожен другий на Землі говорить однією з кількох мов, 96% мов світу рідні лише для 4% людства, а другою мовою, крім своєї, так чи інакше володіє від половини до двох третин населення планети.

Як бачимо, глобалізація мовного простору незмінно супроводжується локалізацією мови. Глобалізується і мова українська. Як і в усякій іншій потужній мові, що має вдосталь своїх ресурсів, неконтрольований вплив англіцизмів є ознакою не тільки осучаснення і розвитку, але й шкідливих метастаз.

Український лексикон заповнили слова-позички, які цілком піддаються перекладові питомою лексикою: напр., *інтенція* (намір, задум), *рецепція* (сприйняття), *суїцид* (самогубство), *фан* (уболівальник), *памперс* (підгузник), *дилер*

(посередник) тощо. Випадають з ужитку і змінюються одним словом цілі гнізда синонімів, зокрема слово *нонсенс* витіснило *безглуздя*, *дурницю*, *маячню*, *недоладність*, *нісенітницю*.

Відбувається не поповнення мови, а заміна, не розвиток, а поступове витіснення. Погортавши словник Бориса Грінченка, пересвідчуємося, які колосальні лексичні й духовні масиви нами забуто за якийсь одне століття. Коли штучно прискорюється плин мови, культура змушена дедалі частіше з неабиякими втратами перекладати саму себе. Ми вже оновлюємо перекладами мову Григорія Сковороди, читаємо «Енеїду» Івана Котляревського за доданням до неї словничком, отже, незабаром муситимемо тлумачити Тараса Шевченка. Цікаво, з якої мови і якою перекладатимуть на землі Кобзаря років через 100, 200, 500?

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА: АКТУАЛЬНІСТЬ СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Доп. - к. філол. н., доц. СФ ХНУВС

Василенко В.А.

Концепція розвитку юридичної освіти в Україні передбачає підготовку висококваліфікованих юридичних кадрів, здатних до активної, творчої участі в державно-правовому житті, які володіють політичною, правовою і, що надзвичайно важливо, належною мовною культурою. Не варто забувати про те, що мовлення людини - це своєрідна візитна картка, яка дає змогу судити про освіченість, ерудицію, начитаність тощо.

Зрозуміло, що правознавцям треба найперше добре знати те, що має значення для розв'язання різноманітних юридичних справ, тобто зміст конкретних законів, порядок здійснення юридичних процедур тощо. При цьому слід постійно пам'ятати, що вузькопрофесійна підготовка не лише збіднює інтелектуальний потенціал фахівця-юриста, але й не відповідає характеру його професійної діяльності як соціально-публічної.

Важливу роль у формуванні мовної культури майбутніх працівників правоохоронних та судових органів має відіграти юридична лінгвістика, предметом якої є вивчення ролі і функцій